

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ!

پیرامون بیمهٔ صحتی از جانب صاحب کار برای کارگر

(ترجمه)

پرسش

السلام علیکم ورحمت اللہ وبرکاتہ!

اللہ سبحانہ و تعالیٰ علم و درجہٗ عالم بزرگواریمان را زیاد نماید!

پرسشی دارم در مورد تعهد صاحب کار برای تداوی کارگر هنگامی که برای کارگر حادثه‌ای رخ دهد. هنگامی که به کارگر در اثنای دوام کارش، برابر است که به اثر اهمال باشد و یا به سبب خطرات کاری؛ مانند: کارگر ساختمان و دیگر کارگران، حادثه‌ای رخ می‌دهد؛ آیا برای صاحب کار واجب است که مصارف علاج کارگر را بپردازد؟ و هرگاه کارهای صاحب کار، تحت پوشش شرکت بیمه قرار داشته باشد و شرکت بیمه مبلغی را به کارگر بپردازد؛ آیا برای کارگر اجازه است که به جای صاحب کار مبلغ را اخذ نماید؟ اللہ سبحانہ و تعالیٰ برای شما جزای خیر نصیب نماید.

پاسخ

وعلیکم السلام ورحمت اللہ وبرکاتہ!

1- هنگامی که صاحب کار و کارگر اتفاق برین نمایند که صاحب کار تعهد به معالجهٔ تنها خود کارگر و یا کارگرهمراه با افراد فامیلش در مقابل یک اندازه از مزدش نماید، جواز دارد. چرا که عقد اصلی همانا عقد اجاره بوده و معلوم می‌باشد. التزام صاحب کار نسبت به معالجه‌ای کارگر و یا افراد فامیلش شرطی پیوسته به عقد کارگر می‌باشد؛ چرا که شروط در عقد منع نمی‌شود؛ مگر این که نص به منع اش وارد شده باشد؛ گویا این که حرام را حلال دانسته و حلال را حرام و نیازی به نصی نیست که این را جواز دهد؛ بلکه نیازی به عدم وجود نصی می‌باشد که آن را منع می‌کند. این مانند افعال نیست که اصل در آن تقید بوده نسبت به جواز فعل اش نیاز به نص دارد. بلکه شروط معامله‌ها جائز است؛ مگر وقتی که به منع اش نصی وارد شده باشد؛ چون از کثیر بن عبدالله بن عمرو بن عوف المزنی از پدرش و از جدش روایت نموده که رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمود:

«وَالْمُسْلِمُونَ عَلَى شُرُوطِهِمْ إِلَّا شَرْطًا حَرَّمَ حَلَالًا أَوْ أَحَلَّ حَرَامًا» (رواه ترمذی)

ترجمه: مسلمان‌ها بر شروطشان وابسته‌اند؛ مگر شرطی که حرام را حلال و یا حرام را حلال بداند.

این از یک جهت و از جهت دیگر این که این از جزء مزد کارگر بوده و از آن گرفته می‌شود. بنابراین، بیمهٔ صحتی از طرف صاحب کار برای کارگر جائز است.

2- اما وقتی که عقد بیمه میان صاحب کار و میان شرکت بیمه‌کننده به این باشد که شرکت بیمه برای صاحب کار مبلغی معین

را به نسبت حادثه‌ای به وی بپردازد، برای کارگر جائز است که پول را اخذ نماید؛ مادامی که وی شخصاً قرارداد بیمه را امضاء نکرده باشد و یا صاحب کار به وکالت از طرف کارگر، قرارداد را امضاء نکرده باشد؛ پس در چنین یک واقعیت گناهی قرارداد بیمه بر ذمه صاحب کار بوده که همراه با شرکت بیمه، قرارداد بیمه را امضاء کرده است.

برادرتان عطاء بن خلیل ابوالرشته

13 رجب 1435 هـ.ق.

12 می 2014 م.

مترجم: احمد جبیر نوری